

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 34 SAYI : 381 ŞUBAT 2022

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına

Sahibi

Özgür TAMER

Sorumlu Yazı İşleri

Müdürü

Egemen AKKUŞ

Yayın Komisyonu

H. Avni GÜNDÜZ
İsmail KAYA
Mehmet GÜZEL
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA
Gülter Gülden KÖKTÜRK
Mahir ULUTAŞ
Egemen AKKUŞ
Eren İPEK
Olkan AKÇAY
Mehmet PAKDİL

Yayına Hazırlayan

Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER
Kahraman YAPICI

Yönetim Yeri

EMO İzmir Şubesi
Kazım Dirik Mah.
Üniversite Cad. 374/1 Sk.
No:1 Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın
Ayda bir yayınlanır

Baskı

Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi

09.02.2022

Basım Adedi

500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur. EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollanır.

#KamulaştırGeliştir!

ÖZELLEŞTİRMENİN SONU KARANLIĞA ÇIKTI!

Şubemizin 34. Olağan Genel Kurulu'nu 15-16 Ocak 2022 tarihlerinde gerçekleştirdik. Başta kurullar ve komisyonlarda yer alanlar olmak üzere, 33. dönem çalışmalarına katkı koyan tüm üyelerimize teşekkür ederiz. Dönem çalışmalarına, küresel ölçekte yaşanan ve ülkemizde çok daha sarsıcı etkilere neden olan bir enerji krizinin gölgesinde başladık. Enerji zamlarına karşı kamuoyunu bilgilendirmek başta olmak üzere Odamız ve üst birliğimiz TMMOB'un çalışmalarına katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Dönem çalışmalarını, önceki dönemlerde olduğu gibi, üyelerimizin etkin katılımından ve örgütümüzün birikiminden güç alarak sürdürmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda önceki yıllarda çalışmalara katkı koymuş üyelerimizin yanı sıra, başta 34. Olağan Genel Kurulu çalışmalarına katılan meslektaşlarımız olmak üzere tüm üyelerimizin desteğiyle, mesleği geliştirirken, üyemizin ve toplum genel çıkarlarını korumak için hep birlikte mücadele edeceğiz. Son aylarda, fahiş oranlarda gerçekleşen akaryakıt, doğalgaz ve elektrik zamlarıyla birlikte ülkenin ana gündem maddelerinden birini enerji sorunları oluşturuyor. Zamların yanı sıra doğalgazda yaşanan arz sıkıntısı, doğalgaz ve buna bağlı olarak elektrik enerjisinde yaşanan kesintiler tartışılıyor.

Öncelikle fahiş fiyatların ve yokluğun nasıl yaratıldığına bakmamız yerinde olacaktır. Herkesin bildiği gibi ülkemiz uzun zamandır küresel ölçekte Dünya Bankası ve IMF'in kontrol ettiği neo-liberal olarak adlandırılan, özelleştirmeci ve piyasayı kutsayan bir ekonomik modelle yönetiliyor. 2001 öncesi neo-liberal politikaların gereği olarak başta TEK olmak üzere kamunun yönetimde olan kurumlar parçalanarak, özelleştirme ve piyasalaştırmaya hazır hale getirildi. İlk kez 2001'de yayımlanan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile birlikte kamunun alanda yatırım yapması yasaklanarak, inisiyatif piyasaya, üretim planlaması ise özel sektörün kârlılık hesaplarına bırakıldı. Kamu kaynakları alım ve fiyat garantileri verilen özel sektör yatırımlarına akıtılırken, bir yandan da kamunun elektrik üretim tesisleri de özelleştirmeye başlandı. Dağıtım özelleştirmesiyle birlikte bu stratejik alan neredeyse bütünüyle özel şirketlerin denetimine geçti. Şirketler, gerçekleştirdikleri yatırımlar ve özelleştirme ihalelerinde oluşan bedelleri için uluslararası sermaye kuruluşlarından aldıkları kredileri ise halen ödemeye devam ediyor. Artan döviz kuru nedeniyle, bu kredilerin ödenebilmesi için maksimum kârlılık seviyelerini daha uzun yıllar korumaları gerekiyor. Özetle, ülkemizin kıt kaynakları; yerel, milli gibi gözükken enerji şirketleri aracılığıyla, yağmalanarak yurtdışına taşınıyor. Türk Telekom özelleştirmesinde karımıza çıkan kârın yurtdışına taşındığı, borcun ülke içinde bırakılmasına benzer bir tablo oluşuyor. Kamunun elinde yeterli üretim tesisi bulunmaması nedeniyle, fiyat dengeleme olanağı bulunmuyor. Tersine EÜAŞ'ın toptan tarifesi, dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin maliyetlerini düşük tutmak için kullanılıyor. Bu tablo EÜAŞ'tan 31,86 kuruşa alınan enerjinin, ikinci kademede konutlara 111, ticarethanelere 165 kuruş daha fazlaya satılması sonucunu doğurmaktadır. EÜAŞ'ın toptan tarifeleri kamu zararını oluşturacak şekilde düşük tutularak, dağıtım şirketleri ve bu şirketlerin yan kuruluşu olan görevli tedarik şirketlerini desteklenmektedir.

EMO olarak, uzun yıllardır bu modelin tam tersini öneriyoruz. Kamu kaynaklarıyla gerçekleştirilen yatırımların, yeniden toplum genelini ve genel ekonomiyi destekleyecek şekilde kullanılması sağlanmalıdır. Faturalar üzerinden, yüksek vergi oranlarıyla bütçe açıklarının kapatıldığı, özelleştirme bedelleri için alınan dövize endeksli kredilerin rahat ödenmesi için şirketlere kaynak aktarıldığı bu dönem sonlandırılmalıdır. Arz güvenliğini sağlamak ve toplam maliyeti düşürmek için kamunun yenilenebilir kaynaklara yatırım yapması, özelleştirilen üretim tesisleri ve dağıtım bölgelerinin ise kamulaştırılması acilen gündeme alınmalıdır. Kamulaştırmanın ardından iletim, dağıtım şebekelerin eksikleri giderilerek, üretim tesislerinin yeni teknolojilerle kamu tarafından geliştirilmesi için hazırlık yapılmalıdır.

Özgür Tamer

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı